

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN
DIERENWELZIJN

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opstart geïntegreerd planproces gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'R4 - knoop Wachtebeke'

1. Inhoudelijk

1. Situering

Met het project "Ombouwen R4 West en Oost tot primaire wegen tot primaire wegen", kortweg project R4WO, wil de Vlaamse Regering de inrichting van de R4 West en Oost afstemmen op zijn rol als primaire weg binnen het Vlaamse wegennet alsook de verkeersveiligheid én verkeersleefbaarheid langsheen deze as verbeteren. Dit impliceert het omvormen van verschillende kruispunten langsheen deze wegsegmenten al dan niet met nog aansluiting op deze R4 in de toekomst.

In het verleden werd voor een groot deel van deze omvorming al een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. Het betreft het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening zeehavengebied Gent – Inrichting R4-oost en R4-west' (BVR 15 juli 2005). Recent studiewerk heeft uitgewezen dat – rekening houdend met huidige richtlijnen, regels en gekende ontwikkelingen – voor de zone N49 – Arcelor, er aanpassingen nodig zijn aan de contouren voorzien in dit GRUP.

Het project Rail Ghent Terneuzen, dat kadert in Connectief Europe Facility (CEF) loopt momenteel. De helft van deze studie wordt gefinancierd door de Europese Commissie. North Sea Port, de provincie Zeeland, de gemeente Terneuzen, de stad Gent en provincie Oost-Vlaanderen financieren de andere helft. Via de verkregen middelen worden momenteel een aantal spoorstudies uitgevoerd. Het onderzoek naar het doortrekken van spoorlijn L204, en de openstelling van de goederenlijnen voor personenvervoer via het spoor is één van de deelstudies.

Op 20 december 2017 hebben de federale Staat en de drie gewesten het ontwerp van samenwerkingsakkoord betreffende de financiering van spoorweginfrastructuren goedgekeurd. Dit betreft de invulling van de Vlaamse spoorprioriteiten die door middel van een Vlaamse cofinanciering volledig gerealiseerd en versneld opgestart worden. In dit belangrijke akkoord is voor de opwaardering van spoorlijn L 204 een budget voorzien van 1 miljoen euro voor de studiekosten en 10 miljoen euro cofinanciering voor de afschaffing van overwegen op L204 langs de R4.

Binnen het project R4WO werd reeds sterk ingezet op de afstemming van deze spoorlijn. Zo werden voor de verlenging van de spoorlijn al eerste conceptuele intekeningen gemaakt waarbij onder andere duidelijk was dat ter hoogte van de N49 deze op circa maaiveldpeil moet liggen. Hiermee wordt binnen de conceptafwegingen voor de knopen O3-O4 rekening gehouden.

Verdere technische onderzoeken zijn echter noodzakelijk waardoor – zeker voor de aanhorigheden aan het spoor (seininrichtingen, eventuele park&rides, ...)– momenteel nog geen concrete inplantingen kunnen aangeduid worden.

Wat betreft het traject en de te bedienen zone, wordt in meeste studies minimaal een bediening tot Arcelor-Mittal voorzien. De halteplaats wordt in de meeste studies daarbij ingeplant vóór de kruising met de R4 Oost – en dus niet binnen huidige GRUP-contour.

De voorgestelde inrichting van de knoop ter hoogte van Arcelor legt geen hypotheek op een halteplaats, integendeel, de verlegging van de N449 werd op werkoverleg eerder als bijkomende potentie aanzien voor het personenvervoer langs de lijn L204.

Wat de ligging betreft bij een bediening tot voorbij Arcelor-Mittal worden binnen de uitgevoerde studies ook nog verschillende varianten bekeken.

In functie van het garanderen van de verkeersveiligheid en doorstroming langsheen de R4, is het niet wenselijk het proces te vertragen. Het spoorproject wordt door het Projectbureau Spoorinvest – De Werkvennootschap in samenwerking met het departement MOW – opgevolgd, waardoor onderlinge afstemming en synergie gegarandeerd blijven.

2. Verkennend overleg: startnota en procesnota 1

In een verkennend overleg met vertegenwoordigers van de stad Gent en gemeente Wachtebeke, de provincie Oost-Vlaanderen (projectbureau Gentse Kanaalzone), De Werkvennootschap, AWV en MOW is een startnota en een eerste procesnota uitgewerkt in een planteam.

De startnota bevat naast ruimtelijke achtergrondinformatie en informatie over de aanpak van het milieuonderzoek, voornamelijk de plandoelstelling.

De procesnota 1 bevat een weergave van het doorlopen onderzoek en overleg en bevat een voorstel van procesaanpak, in het bijzonder over het eerste inspraakmoment.

De startnota en procesnota 1 worden nu ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering geeft daarmee de formele start aan het planproces.

3. Inhoud van het voorstel: doelstelling planproces

In de startnota wordt de volgende plandoelstelling en planvoornemen geformuleerd:

“De doelstelling voor de opmaak van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is de inrichting van de R4 West en Oost afstemmen op zijn rol als primaire weg binnen het Vlaamse wegennet alsook de verkeersveiligheid én verkeersleefbaarheid langsheen deze as verbeteren. Dit impliceert het omvormen van verschillende kruispunten langsheen deze wegsegmenten al dan niet met nog aansluiting op deze R4 in de toekomst én dit conform de doelstellingen geformuleerd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor primaire wegen I en II. Concreet gaat het in voorliggend plan om de zone Wachtebeke (O3 – O4 - O4bis).

De hoofdoelstellingen voor het project R4WO welke aan de basis ligt voor huidig planvoornemen zijn:

- *Ombouwen van de R4 West tot primaire weg I, N423/R4 Oost vanaf de Nederlandse grens tot A11/N49 tot primaire weg I en ten zuiden van de A11/N49 tot primaire weg II en dit volgens de bindende bepalingen uit het RSV;*
- *Bewerkstelligen van een goede verkeersafwikkeling op alle knopen;*
- *Verbeteren van de verkeersveiligheid langsheen en rondom de R4 West en Oost;*
- *Verhogen van de verkeersleefbaarheid in de Kanaaldorpen;*

- *Vervolledigen van de hoofdroute van het bovenlokaal fietsroutenetwerk (BFF) langs R4 West, realisatie van een BFF-hoofdroute langs de R4 Oost vanaf de Cosmos tot de Langerbruggestraat en verknoping van deze routes met het onderliggende (bovenlokale) fietsnetwerk.*

In tweede instantie worden ook onderstaande nevendoelestellingen gedefinieerd:

- *Logisch en leesbaar wegbeeld vormen;*
- *Ondersteunen van de hiërarchie in het wegennet door infrastructurele maatregelen;*
- *Kwalitatieve ruimtelijke inpassing in het omliggend landschap;*
- *Mildere van negatieve effecten van de R4 op de onmiddellijke omgeving.*

Voor de zone Wachtebeke gaat het om volgende doelstellingen:

- *De doorstroming op de A11/E34/N49 maximaal garanderen;*
- *Er moet een vlotte uitwisseling zijn tussen de A11/E34/N49 en het deel van de R4 Oost ten noorden ervan, en dit zowel richting Brugge als richting Antwerpen (cf modeldoorrekeningen, waaruit blijkt dat de intensiteiten op de verbinding Nederland – Brugge vergelijkbaar zijn met de intensiteiten op de verbinding Nederland – Antwerpen);*
- *De ontsluiting van het primaire II gedeelte van de R4 Oost gebeurt via de primaire weg I (hiërarchie respecteren, weerstand opbouwen) (cf. wegencategorisering);*
- *Het verkeer van/naar Zelzate mag niet gemengd worden met havenverkeer (cf. Raamplan) –bij voorkeur gescheiden systemen (ontsluiting woongebieden versus ontsluiting industrie- en havengebied);*
- *Een duidelijke ontsluiting voor Zelzate, die sluipverkeer ontmoedigt (cf mobiliteitsplan);*
- *Het niet onnodig bemoeilijken van herkomst- en bestemmingsverkeer van en naar de haven via de R4 Oost.*

Aanvullend werden nog een aantal nevendoelestellingen geformuleerd, die eveneens op macroniveau werden goedgekeurd:

- *Garanderen van vlotte fietsverbindingen langs, maar vooral over de R4 Oost;*
- *Geen of minimale conflicten met natuur- en bosgebieden;*
- *Geen conflict met een toekomstige doortrekking van spoorlijn L204;*
- *Inpasbaarheid vrachtwagenparking (i.f.v. de problematiek langs de R4 Oost t.h.v. de Rijkswachtlaan)."*

4. Procedure

Een geïntegreerd planningsproces kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan Saro, de betrokken gemeenten en provincies en de adviesinstanties. Er wordt op basis van de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal door het planteam een scopingsnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

Na de verwerking van de adviezen over het voorontwerp zal een ontwerp van GRUP worden uitgewerkt en voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering voor voorlopige vaststelling.

2. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 15, §2, 3°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

3. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

4. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorstel van beslissing bevat geen regelgeving en vereist geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies, noch een reguleringssimpactanalyse.

6. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemde startnota 'R4 - knoop Wachtebeke' en de bijbehorende procesnota 1.
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeenten te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen, in overeenstemming met de aanpak zoals opgenomen in de procesnota.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlagen:

- startnota
- bijlage bij de startnota: verordenend grafisch plan
- bijlage bij de startnota: kaart 0 Situering plangebieden
- bijlage bij de startnota: kaart 1: Bestaande feitelijke toestand: luchtfoto met aanduidingen
- bijlage bij de startnota: kaart 2: Bestaande feitelijke toestand: gewestplan, gewestplanwijzigingen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- bijlage bij de startnota: kaart 3: bestaande juridische toestand: andere plannen
- procesnota 1